

Miljøindsatsen i Arktis 2002

Aktiviteter støttet af ordningen for Miljøstøtte til Arktis - DANCEA

Herunder findes en oversigt over projekter, som i 2002 er sat i gang med økonomisk støtte fra Miljøstøtteordningen for Arktis - Dancea.

Nærmere oplysninger om projektresultater vil kunne fås ved henvendelse til de projektansvarlige.

En stor del af projektrapporterne findes endvidere i Dansk Polarcenters bibliotek (www.dpc.dk).

Projektoversigt for DANCEA 2002

Projekttitel

Biological time trend programme

123/001-0177

*Projektansvarlig
Projektformål*

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø.
Resttilsagnet skal dække de sidste udgifter i forbindelse med projektet: Projektet vil i 2000 indsamle miljøprøver fra en række lokaliteter i Grønland, som under forudsætning af projektets forlængelse i år 2001 analyseres for POPer, tungmetaller og radionukleider. Projektet skal med henblik på efterfølgende assessments tilvejebringe en højere opløsning af tidstrends (1-årige) i udvalgte dele af core-programmet (projekt 123/001-0179). Projektet er i faglig henseende en videreførelse af AMAPs monitoringsprogram, som blev igangsat i 1994.

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 37.468,50 (Resttilsagn)

Projekttitel **Fate of mercury in the Arctic; Subproject: The processes controlling the fate of Atmospheric mercury in Arctic – equipment supply**
123/001-0252

Projektansvarlig Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for atmosfærisk miljø
Projektformål Dette projekt består af delvis dækning af fraktioneringsudstyr til kviksølv som indgår i projektet Fate of Mercury in the Arctic (FOMA) med underprojekt med titlen ”The processes controlling the fate of Atmospheric mercury in Arctic. Underprojektet indgår i en større projektpakke bestående af 3 delprojekter om kviksølv, som godkendes primo 2003.
Fraktioneringsudstyret er medfinansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (SNF) med kr. 248.000 med forudsætning om, at restfinansieringen falder i 2002. Miljøstyrelsen har derfor besluttet at godkende ansøgning om udstyrskomponenten i 2002.

Indsatsområde Grænseoverskridende/regional forurening
Projektstøtte Kr. 215.000

Projekttitel **Drift af Det Arktiske Miljøsekretariat 1. april 2002 – 1. marts 2004**
123/001-0282

Projektansvarlig Dansk Polarcenter.
Projektformål Projektet sikrer gennem driften af Det Arktiske Miljøsekretariat sekretariatsfunktioner og programkoordination mv. i forbindelse med Danmarks deltagelse i AMAP og AEPS, herunder AMP-V-programmet og programmet for Oprindelige Folk.

Indsatsområde Grænseoverskridende/regional forurening
Projektstøtte Kr. 290.000 (Tillægsansøgning)

Projekttitel **Administration af rejsemidler under miljøstøtteordningen, 2002**
123/001-0284

Projektansvarlig Dansk Polarcenter
Projektformål Der ydes støtte til møde- og konferencedeltagelse vedr. det arktiske miljøarbejde for danske rådgivere, eksperter og konsulenter, oprindelige folks organisationer i Rusland og Grønland, relevante NGOere og russiske videnskabsfolk. Det Arktiske Miljøsekretariat i Dansk Polarcenter bistår Miljøstyrelsen i admini-

<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	strationen af denne støtte, som en bloc er henlagt til sekretariatet. Andet – Tværgående aktiviteter Kr. 200.000
<i>Projekttitel</i> <i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	Biobasis i perioden 1. april 2003 – 31. marts 2004. 123/001-0296 Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø Projektet er en videreførelse af et delelement af det samlede langsigtede Zackenberg Zeroprogram, som startede i 1994. Zero-programmet tjener som reference for andre undersøgelser i det arktiske område, som det internationale Arctic Monitoring and Assessment Program og andre undersøgelser med relation til biodiversitet og klima. Nærværende projekt omfatter driften af det biologiske monitoringsprogram i 2003.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Klimaændringer. Kr. 1.255.780
<i>Projekttitel</i> <i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	The women from Disko Bay 123/001-0311 LOKE Film Kvinderne i Disko Bugten i det nordvestlige Grønland er blandt de mest forurenede i verden med PCB og kviksølv. Forureningen kommer fra verdens store industriområder og ender i Grønland. PCB og tungmetaller optages i fødekæden, og kvinderne får de høje koncentrationer af giftstoffer, når de spiser sælerne og hvalerne. Imidlertid er der ingen tegn på, at der fødes "PCB-børn" i området. Dokumentarfilmen fortæller historien og beretter om den seneste forskning i, hvorfor kvinder og børn fra Disko Bugt tilsyneladende ikke bliver syge af forureningen. Dokumentaren er en opfølgning af filmen "The Arctic Dilemma" og laves med det formål at styrke udbredelsen af denne problematik via Tv-stationer verden over.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Grænseoverskridende/regional forurening Kr. 300.000
<i>Projekttitel</i>	Effekter af miljøfremmede stoffer på isbjørne i Grønlandshavet 123/001-0319

Projektansvarlig
Projektformål

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for miljøkemi.
Der er fundet meget høje niveauer af POPer i isbjørne i Østgrønland og ved Svalbard. POPer mistænkes for at være årsag til forekomst i disse områder af hunisbjørne med misdannede ydre kønsorganer ("pseudo-hermafroditter"). Undersøgelser fra Svalbard har desuden sandsynliggjort, at høje POP niveauer svækker isbjørnenes immunforsvar.
I 1999 indledte DMU og Grønlands Naturinstitut en undersøgelse af effekten af POP på isbjørne i Østgrønland. Formålet er især at afklare, om de høje POP niveauer forårsager ændringer eller skader på isbjørnenes celler og væv. Desuden foretages der p.t. en analyse af mulige POP-relaterede forandringer i en historisk og recent samling af isbjørnekranier.
For at opfylde studiets hovedformål er der i perioden 1999-2001 indsamlet vævsprøver fra ca. 100 skudte isbjørne i Østgrønland. Disse prøver skal nu analyseres for mulige vævsskader og sættes i relation til POP niveauet i den enkelte isbjørn.
Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 765.000

Indsatsområde
Projektstøtte

Projekttitel

Screening of "new" contaminants in the marine environment of Greenland and the Faroe Islands

123/001-0320

Projektansvarlig
Projektformål

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for miljøkemi.
Foruden de svært nedbrydelige organiske kontaminanter (POPs) analyseret i tidligere overvågningsprojekter, er en række andre problematiske kontaminanter blevet identificeret af det internationale miljøovervågningssamfund. Disse kontaminanter inkluderer bromerede flammehæmmere (BFR), phthalater, polychlorede naphtalener (PCNs), perflurooctane sulfonat (PFOS) og syntetiske muskforbindelser. Formålet med projektet er at screene det marine miljø i Øst- og vestgrønland og på Færøerne for disse forbindelser. De kemiske analyser vil blive udført på eksisterende vævsprøver af grindehvaler og mallebukker indsamlet på Færøerne og marine sedimenter, almindelig ulk, ringsæl, vågehval fra Vestgrønland og almindelig ulk, ringsæl og isbjørn fra Østgrønland. Idet flere trofiske niveauer er inkluderet vil projektet give mulighed for at vurdere forbindelsernes bioakkumulering. Resultaterne vil blive publiceret i en teknisk rapport.
Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 899.650

Indsatsområde
Projektstøtte

Projekttitel

Fate of atmospheric mercury in the Arctic (FAMA)

123/001-0321

Projektansvarlig

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for atmosfærisk miljø

Projektformål

Formålet med projektet er at måle direkte mængden af kviksølv, der deponeres fra atmosfæren til sneoverflader i Arktis under episoder, hvor kviksølv fjernes, som forekommer årligt i løbet af det arktiske forår.

De atmosfæriske processer, der studeres her, er fundamentale for at udvikle troværdige hemisfæriske modeller, f.eks. the Danish Eulerian Hemispheric Model (DEHM), og studiet vil for første gang sammenkæde atmosfæriske koncentrationer og mængden af kviksølv akkumuleret i sne. Endelig vil resultaterne fra dette projekt blive anvendt til at evaluere det nuværende AMAP atmosfæriske måleprogram for kviksølv for at optimere det nuværende monitoringsprogram.

Indsatsområde

Grænseoverskridende/regional forurening

Projektstøtte

Kr. 350.000

Projekttitel

Nuuk Station: Monitoring of atmospheric pollution in West Greenland

123/001-0322

Projektansvarlig

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for atmosfærisk miljø

Projektformål

Der er en stærk formodning om, at langtrækkende atmosfærisk transport af luftforurening til Vestgrønland, muligvis fra Canada eller USA, er en hovedårsag til de unormalt høje niveauer af tungmetaller og organiske miljøgifte som er fundet i vævs- og blodprøver fra befolkningen i området samt i mange dele af den marine fødekæde. Forureningen formodes at komme ind i fødekæden via atmosfærisk deposition til havet.

Nuuk station, som er placeret på bjerget Lille Malene 340 m over havet, skal fungere som en overvågningsstation for langtransporteret luft til den sydvestlige del af Grønland. Måleresultaterne fra stationen forventes anvendt til bestemmelse af forureningsniveauerne i luften og deres årstidsvariationer i denne befolkede del af Grønland. Resultaterne vil også blive brugt til identifikation og kvantificering af de kildetyper som har størst indflydelse på luftforureningen og depositionen i området.

Kildeområderne og de atmosfæriske transportveje vil blive kortlagt med modelberegninger, og med denne tostrengede fremgangsmåde forventes projektet at føre til en forståelse af luftforureningens oprindelse, dens kilder, transportveje og omfanget af

<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	depositionen. Denne indsigt vil give myndighederne muligheder for at gribe ind i problemet i international sammenhæng. Grænseoverskridende/regional forurening Kr. 1.289.000
<i>Projekttitel</i>	Forskningsprioritering i Nordøstgrønland 123/001-0323
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	Botanisk Institut, Københavns Universitet Projektet skal redegøre for de centrale forskningsbehov i Nordøstgrønland (Zackenberget) indenfor terrestrisk og marin økologi, geologi, herunder glaciologi samt klimatologi indenfor de rammer der sættes af Den Arktiske Miljøstrategi, herunder Arktisk Råds indsats på klimaområdet og som Riget kan bruge som nationalt input til det arktiske samarbejde på klimaområdet.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Klimaændringer Kr. 150.250
<i>Projekttitel</i>	Nye og gamle organiske kontaminanter i det grønlandske miljø: Langtids-tendenser i forekomst og effekter i rovfugleæg 123/001-0328
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for systemanalyse Bromerede flammehæmmere har de seneste år fået stadig større opmærksomhed i miljødebatten, og for nyligt vakte det opsigt at også de højt bromerede PBDE-typer - mod forventning - viste sig at ophobes i fødekæden og blev fundet i ret høje koncentrationer i svenske vandrefalke. Projektets primære formål er at undersøge langtidstendenser i forekomst og mulige effekter af bromerede flammehæmmere med udgangspunkt i analyser af æg fra vandrefalk. Desuden vil æggene blive analyseret for hovedparten af de POP-forbindelser som hidtil har været i søgelyset i AMAP-programmet. 36 af de 53 indsamlede æg vil blive analyseret dækkende en periode på 18 år og der vil blive udført tidstrendsanalyse baseret på et multivariant grundlag. Resultatet vil indgå centralt i vurderingen af miljøfremmede stoffers kontaminering af den grønlandske natur og mulige effekt på sårbare dyr. Der vil blive udarbejdet en rapport, samt minimum en videnskabelig artikel og desuden en populær artikel rettet mod den grønlandske offentlighed.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Grænseoverskridende/regional forurening Kr. 801.827

Projekttitel **Koordinering af miljøovervågningen ved Zackenberg**
123/001-0329

Projektansvarlig Dansk Polarcenter

Projektformål Gennemførelse af de nødvendige aktiviteter under GeoBasis og MarinBasis samt dertil knyttede projekter på Zackenberg i felt-sæsonen 2002. Projektet skal sikre kontinuiteten i programmerne indtil en redegørelse om prioriteringen af indsatsen på klimaområdet foreligger.

Indsatsområde Klimaændringer

Projektstøtte Kr. 751.053

Projekttitel **AMAP-modelredegørelse 2002**
123/001-0333

Projektansvarlig Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for atmosfærisk miljø

Projektformål Projektet har til formål at udarbejde en beskrivelse af status for modellerne, indgåede formelle og uformelle internationale samarbejdsaftaler samt udestående i forhold til AMAP, herunder modelanvendelser i nationale og internationale sammenhænge.

Indsatsområde Grænseoverskridende/regional forurening

Projektstøtte Kr. 500.000

Status Igangværende

Projekttitel **Epidemiologisk vurdering af sammenhænge mellem kontaminant belastning, livsstils faktorer, effekt-markører og sundhedseffekter i Grønland**
123/001-0335

Projektansvarlig Aarhus Universitet, Center for Arktisk Miljømedicin

Projektformål Projektet har til formål at etablere et samlet og permanent system i Grønland til overvågning af den humane belastning med miljøkontaminanter og deres indflydelse på sundhedstilstanden. Projektet består af tre koordinerede aktiviteter:

- 1) Monitorering, er baseret på etablerede kohorter bestående af 50 mænd og 50 kvinder udvalgt randomiseret i 3 geografisk forskellige distrikter, der i rotation undersøges hvert fjerde år i henhold til AMAP core programmet. I tilslutning til monitoringsdelen undersøges kontaminantindholdet i 50 bevarede dobbelt måltid portions prøver fra 70'erne. Kontaminantindholdet i disse sammenlignes med tilsvarende nutidige prøver.

- 2) Biomarkør undersøgelser, der på molekylær basis undersøger de samme personer, der indgår i monitoringsdelen for effekter på en række cellulære hormon receptorer (østroge og androgen) samt dioxin receptor (AhR). Ved relatering af disse biomarkør effekter til kontaminant koncentrationer på kongener specifik basis kan der opnås information på det cellulære niveau om kontaminanternes potentielle forstyrrende egenskaber på reproduktion og udvikling.
- 3) Helbredseffekter, der på epidemiologisk basis undersøger kontaminant relaterede effekter på reproduktions forstyrrelser i en børnekohorte, der giver mulighed for senere studier af helbredseffekter, herunder forsinket neuropsykologisk udvikling og nedsat immunforsvar. Projektet koordinerer de miljømedicinske aktiviteter i Grønland, som det AMAP relaterede monitorings og assessment program, det allerede etablerede IVAAQ studium (børnekohorte), og det nystartede EU finansierende fertilitetsstudium INUENDO.

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 10.951.000

Projekttitel

Forbedring af indkvarteringen samt miljøsikring af vandforsyningen ved Zackenberg Station

123/001-0347

*Projektansvarlig
Projektformål*

Dansk Polarcenter

Polarcentret ansøger om indkøb og en mindre ombygning af en Sirius-hytte, som giver mulighed for langtidsophold for 2 videnskabsfolk. Baggrunden er, at den nuværende kapacitet på 3 personer har vist sig at være for lille. Projektet vedrører endvidere indkøb og fragt af vandtanke i Polyuretan, idet de nuværende vandtanke er vanskelige at rengøre og har vist sig at indeholde phthalater.

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Klimaændringer
Kr. 99.900

Projekttitel

Production of a Danish and a Greenlandic edition of the AMAP report "Arctic Pollution 2002"

123/001-0363

*Projektansvarlig
Projektformål*

AMAP Sekretariat

I forbindelse med Arktisk Råds ministermøde i oktober 2002 udgav AMAP rapporten "Arctic Pollution 2002". Denne flotte og rigt illustrerede publikation opsummerer og præsenterer på

111 sider resultaterne af de undersøgelser, AMAP har gennemført i Arktis siden den første assessment-rapport udkom i 1997. Bogen er en formidlende udgave af AMAPs videnskabelige assessment rapporter, som udkommer i løbet af 2003, og den indeholder endvidere AMAPs konklusioner og anbefalinger til ministrene.

Herværende projekt vedrører støtte til AMAP Sekretariatet med henblik på fremstilling af en dansk- og en grønlandssproget version af rapporten i henholdsvis 1100 og 500 eksemplarer. Projektet vedrører alene preprint (opsætning, tilpasning, side- og figurkorrektur etc. af manus) og print, idet oversættelser af manus forudsættes sikret gennem to andre projekter. De fælles omkostninger, som har været forbundet med fremstilling af rapporten (forfatterhonorarer, fotoindkøb etc.) er fordelt på det samlede oplag for den engelske, danske og grønlandske version. Den danske del af disse fællesomkostninger er imidlertid dækket over et tidligere tilsagn til AMAP Sekretariatet.

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 306.000

Indsatsområde
Projektstøtte

Projekttitel

Oversættelse af "Arctic Pollution 2002" til grønlandsk.

123/001-0364

Projektansvarlig
Projektformål

Carl Chr. Olsen

Projektet vedrører oversættelse til grønlandsk af teksten til bogen "Arctic Pollution 2002" med henblik på udgivelse af en grønlandsk version af bogen. Trykningen af den grønlandske version af bogen gennemføres under et andet projekt.

Den engelske version af Arctic Pollution 2002 blev udgivet af AMAP i forbindelse med Arktisk Råds ministermøde i oktober 2002. Denne flotte og rigt illustrerede publikation opsummerer og præsenterer på 111 sider resultaterne af de undersøgelser, AMAP har gennemført i Arktis siden den første assessment-rapport udkom i 1997. Bogen er en formidlende udgave af AMAPs videnskabelige assessment-rapporter, som udkommer i løbet af 2003, og den indeholder endvidere AMAPs konklusioner og anbefalinger til ministrene.

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 200.000

Indsatsområde
Projektstøtte

Projekttitel

Oversættelse af "Arctic Pollution 2002" til dansk.

123/001-0365

<i>Projektansvarlig</i>	FLEX-sprog a/s
<i>Projektformål</i>	<p>Projektet vedrører oversættelse til dansk af teksten til bogen "Arctic Pollution 2002" med henblik på udgivelse af en dansk version af bogen. Trykningen af den danske version af bogen gennemføres under et andet projekt.</p> <p>Den engelske version af Arctic Pollution 2002 blev udgivet af AMAP i forbindelse med Arktisk Råds ministermøde i oktober 2002. Denne flotte og rigt illustrerede publikation opsummerer og præsenterer på 111 sider resultaterne af de undersøgelser, AMAP har gennemført i Arktis siden den første assessment-rapport udkom i 1997. Bogen er en formidlende udgave af AMAPs videnskabelige assessment rapporter, som udkommer i løbet af 2003, og den indeholder endvidere AMAPs konklusioner og anbefalinger til ministrene.</p>
<i>Indsatsområde</i>	Grænseoverskridende/regional forurening
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 180.000
<i>Projekttitel</i>	Informationsaktiviteter vedr. Miljøstøtteordning for Arktis 123/001-0367
<i>Projektansvarlig</i>	Schultz Grafisk
<i>Projektformål</i>	<p>Danmark har siden 1997/98 gennemført en lang række projekter i Grønland og på Færøerne finansieret af miljøstøtteordningen med henblik på implementeringen af AMAP fase 2. AMAPs 2. fase blev afsluttet med Arktisk Råds ministermøde i oktober i år, hvor resultaterne blev præsenteret i en "populærvidenskabelig" sammenfattende rapport til ministrene og andre. Senere vil der endvidere udkomme en række videnskabelige rapporter, som sammenfatter resultaterne fra de arktiske lande.</p> <p>Imidlertid kan ingen af disse rapporter udtømmende afrapportere samtlige de danske projekter. Miljøstøtteordningen har derfor finansieret udarbejdelsen af engelsksprogede manuskripter til 4 videnskabelige rapporter, som udtømmende afrapporterer samtlige danske AMAP fase 2 aktiviteter. Herværende projekt omhandler trykningen af 3 hovedbind i 200 eksemplarer af hvert bind.</p>
<i>Indsatsområde</i>	Møder/konferencer
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 250.000
<i>Projekttitel</i>	Arctic Monitoring and Assessment Programme /AMAP 212/000-0034/x
<i>Projektansvarlig</i>	AMAP Sekretariatet m.fl.

<i>Projektformål</i>	Støtten dækker udgifter i forbindelse med afholdelse af konference i Torshavn, maj 2002, samt dansk bidrag til afholdelse og deltagelse i konference i Rovaniemi, oktober 2002 i forbindelse med afslutning af AMAP fase 2.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Grænseoverskridende forurening Kr. 199.215
<i>Projekttitel</i>	Arctic Monitoring and Assessment Programme/AMAP 212/000-0034
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	AMAP Sekretariatet. Projektet, som udspringer på dansk initiativ i AMAPs Working Group, udgør et dansk bidrag til AMAP Sekretariatet i Norge, som ved hjælp - foreløbigt af det danske og et amerikansk bidrag - og muligvis bidrag fra andre af de arktiske lande vil lade det danske filmselskab Loke Film fremstille en kort (10-15 minutter) Tv-nyhedsfilm. Filmen stiler mod at formidle udvalgte resultater af AMAPs arbejde i forbindelse med afslutningen af AMAPs 2. fase i internationale Tv-nyhedsudsendelser.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Grænseoverskridende/regional forurening Kr. 243.400

Projekttitel **Det rådgivende udvalg for Arktis**
123/000-0175

Projektansvarlig Miljøstyrelsen

Projektformål Udvalget bistår Miljøstyrelsen i administrationen af bevillingen til Miljøstøtte til Arktis. Bevillingen dækker udvalgets årlige rejse til Grønland samt udgifter til afholdelse af udvalgs møder.

Indsatsområde Andet – Tværgående aktiviteter

Projektstøtte Kr. 400.000

Projekttitel **Grønlandspublikation om bolig, energi og sundhed**
123/000-0241

Projektansvarlig Journalist Hans Pedersen

Projektformål Støtten skal dække udgifter til udarbejdelse, layout, trykning og oversættelse af grønlandsrapport om bolig, energi og sundhed. Publikationen er en opfølgning på tidligere publikation om "Det dansk-grønlandske miljøsamarbejde" og er et led i synliggørelsen af Miljøstøtteordningens projekter.

Indsatsområde Andet – Tværgående aktiviteter

Projektstøtte Kr. 343.265

Projekttitel **Samspelet mellem vegetation, rensdyr og menneskelige aktiviteter i Vestgrønland**
123/001-0002

Projektansvarlig Grønlands Naturinstitut

Projektformål Dækning af udgifter til populær formidling til den grønlandske befolkning af resultater fra projektet. Formidlingen vil omfatte 2-3 radioprogrammer af ca. 20-30 min. varighed i KNR radio, 1 udsendelse af 30 min. varighed i KNR TV, artikler i grønlandske aviser, 3-5 informationsplakater på grønlandsk og dansk til distribution til biblioteker, skoler, fangerorganisationers lokal-kontorer, butikker m.m.

Samt udgifter til layout, tryk og distribution af teknisk rapport fra Naturinstituttets serie. Rapporten opdeles i en tekstdel på ca. 300 sider, en bilagsdel på ca. 130 sider og en CD-rom med projektdata. Den trykkes i sort/hvid med farvet omslag. Oplaget er

150 eksemplarer. Den udgives på dansk med grønlandsk og engelsk resumé og distribueres til faste modtagere af Naturinstituttets tekniske rapporter samt andre specifikke, relevante modtagere.

Indsatsområde
Projektstøtte

Lokale miljøprojekter
Kr. 254.500 (resttilsagn)

Projekttitel
Datering af grænseoverskridende forurening i Arktis
123/001-0128

Projektansvarlig
Projektformål

Syddansk Universitet, Kemisk Institut
Tillægstilsagnet er givet til dækning af ekstra rejser til Island og Færøerne i forbindelse med projektarbejdet.

Indsatsområde
Projektstøtte

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 56.000 (Tillægsansøgning)

Projekttitel
Produktion af en engelsksproget bestemmelsehåndbog over den grønlandske fauna af insekter, edderkopper og andre land-leddyr.
123/001-0210

Projektansvarlig
Projektformål

Københavns Universitet, Zoologisk Museum
Projektet er en videreførelse af et forprojekt, som i sidste ende skal munde ud i en engelsksproget bestemmelsehåndbog over den grønlandske fauna af insekter, edderkopper og andre land-leddyr. Bestemmelsesnøglen er den første af sin art over den grønlandske smådyrsfauna. Leddyrene antages at være ideelle indikatorer for klimaændringer, hvilket på sigt forventes at ville afspejle sig i artssammensætningen i de standardiserede indsamlinger af land-leddyr, som pågår i BioBasis programmet ved Zackenberg i Nordøstgrønland.

Indsatsområde
Projektstøtte

Biologisk mangfoldighed
Kr. 844.000

Projekttitel
Overvintrende edderfugle i Grønland: lokale og internationale trækbevægelser samt effekter af anskydning
123/001-0218/02

Projektansvarlig
Projektformål

Grønlands Naturinstitut
Formålet er at belyse omfanget og effekten af ikke-dødelige anskydninger på edderfugle. Foreløbige resultater af satellitsporingundersøgelser viser, at canadiske edderfugle i vid udstrækning overvintrer i Vestgrønland, hvor de er udsat for intensiv

jagt. Der er i projektet hidtil blevet indsamlet næsten 400 ikke-skudte almindelige edderfugle og 90 kongeedderfugle gennem jagtsæsonen 2000-2001. Røntgenundersøgelser af fuglene viser en høj anskydningsgrad. Fuglene er imidlertid blevet indsamlet over store dele af Vestgrønland og med meget ujævn prøvestørrelse gennem vinteren fordelt på art, alder og køn hvilket svækker mulighederne for statistiske analyser. I tillægsansøgningen vil der blive foretaget en mere målrettet indsamling af edderfugle ved Nuuk gennem endnu en hel vinter. Hensigten hermed er at afklare bivirkningerne ved ressourceudnyttelsen, hhv.:

- hvor stor en andel af de i Vestgrønland overvintrende edderfugle der er anskudte,
- hvorvidt andelen af anskudte unge fugle stiger gennem vinteren, hvilket vil være indicium for at anskydningen sker under den grønlandske vinterjagt.

Indsatsområde
Projektstøtte

Lokale miljøprojekter
Kr. 254.180 (Tillægsansøgning)

Projekttitel

Miljøindsatsen i Arktis 2001

123/001-0294

Projektansvarlig

Phønix-Trykkeriet a/s

Projektformål

Trykning af årsberetningen for miljøstøtteordningen til Arktis.

Indsatsområde

Andet – Tværgående aktiviteter

Projektstøtte

Kr. 103.000

Projekttitel

Fortsættelse af BioBasis monitoringsprogrammet i Zackenberg, Nordøstgrønland, 2002 – primo 2003.

123/001-0296

Projektansvarlig

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø

Projektformål

Projektet er en videreførelse af et delelement af det samlede langsigtede Zackenberg Zero-program, som startede i 1994. Zero-programmet tjener som reference for andre undersøgelser i det arktiske område, som det internationale Arctic Monitoring and Assessment Program og andre undersøgelser med relation til biodiversitet og klima. Nærværende projekt omfatter feltsæsonen 2002.

Indsatsområde

Klimaændringer

Projektstøtte

Kr. 1.208.695

Projekttitel

Projekt om konventioner – Grønlands Hjemmestyre

Projektansvarlig 123/001-0310
Projektformål Cowi Consult
Projektet skal gøre det muligt for Grønlands Hjemmestyre at vurdere de lovgivningsmæssige, praktiske og økonomiske konsekvenser af flg. internationale konventioner:
Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf, Montreal-protokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, Rotterdamkonventionen om forudgående samtykke ved eksport af visse farlige kemikalier, Stockholmkonventionen om Persistent Organic Pollutants (POP) og den internationale konvention om kontrol af skadelige antifouling systemer på skibe.
Ydermere skal projektet foreslå rammerne for et muligt opfølgingsprojekt om håndteringen af den aktuelle implementering af ovenfor nævnte konventioner.

Indsatsområde Lokale miljøprojekter
Projektstøtte Kr. 308.550

Projekttitel **Local knowledge in Greenland – a publication project**
123/001-0313

Projektansvarlig Institut for Eskimologi
Projektformål Projektets formål er at udgive en engelsksproget publikation omhandlende de forskningsresultater som specifikt knytter sig til lokal viden og bæredygtighed fra Dancea-finansieret projekt "Landskabsopfattelser, lokal viden og bæredygtig udvikling i Grønland" (123/001-0107). Manuskriptet udgøres af en sammenskrivning af oplæg fremlagt ved workshops om lokal viden og bæredygtighed.
Denne publikation vil dokumentere og fremlægge ny viden på feltet lokal viden i Grønland til forskere og forvaltere også uden for Grønland.
En konstruktiv diskussion af bæredygtighed, forvaltning og lokal viden og dens miljømæssige relevans afhænger i stigende grad af dialogens karakter, begreber, relevanskriterier og refleksionsniveau. Projektet "Landskabsopfattelser..." og dennes publikationer er tænkt som bidrag til denne diskussion.

Indsatsområde Lokale miljøprojekter
Projektstøtte Kr. 6.000

Projekttitel **Assessment af narhvalerne i Grønland**
123/001-0314 (se 127/001-0040)

<i>Projektansvarlig</i>	Grønlands Naturinstitut
<i>Projektformål</i>	Udnyttelsen af narhvalerne i Grønland mistænkes for at overskride det bæredygtige niveau. For at kunne bestemme niveauet for den bæredygtige udnyttelse er det nødvendigt at fastlægge hvalernes antal og vandringer. Sammenholdt med fangsterne og bestandens produktion giver det et billede af hvad den fremtidige fangst bør være. Der mangler viden om vandringer for narhvalerne i Inglefield Bredning (Qaanaq Kommune) og antallet af narhvaler i Melville Bugten og Uummannaq Kommune. Nærværende projekt vil gennemføre disse undersøgelser i 2002 og 2003. Projektet vil anvende de seneste metodikker som er udviklet til undersøgelser af narhvaler, sporing af instrumenterede hvaler fra satellit og tælling af hvaler på digitale luftfotografier optaget på hvalernes koncentrationsområder. Når resultaterne fra undersøgelserne foreligger vil Grønlands Naturinstitut fremlægge et assessment for narhvaler i NAMMCO/JCCM hvor sandsynlighederne for forskellige bestandsændringer beregnes under forskellige fangstniveauer.
<i>Indsatsområde</i>	Biologisk mangfoldighed
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 2.136.800

<i>Projekttitel</i>	International redegørelse for status over biodiversiteten i Grønland
	123/001-0315
<i>Projektansvarlig</i>	Ornis Consult
<i>Projektformål</i>	Formålet med projektet er at udarbejde en engelsk version af rapporten "Grønlands Biodiversitet - et landestudie". Aktiviteterne omfatter også en opdatering og en tilpasning af teksten til et internationalt publikum. Den engelske version af landestudiet vil forbedre det internationale samarbejde samt styrke opfyldelsen af forpligtelserne under bl.a. Biodiversitetskonventionen.
<i>Indsatsområde</i>	Biologisk mangfoldighed
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 276.000

<i>Projekttitel</i>	Miljøstatistik på Færøerne
	123/001-0316
<i>Projektansvarlig</i>	Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen
<i>Projektformål</i>	Projektet skal danne grundlag for en kontinuerlig miljøstatistik på Færøerne. Projektet har stor forvaltningsmæssig betydning

både som rapporteringsgrundlag, som prioriteringsgrundlag og som grundlag for vurdering og opfølgning af målsætninger. Det umiddelbare resultat af projektet vil være en skildring af relevante miljøstatistiske data, et forslag til kontinuerlig miljøstatistik for Færøerne samt et registrerings- og rapporteringssystem, der indeholder skildring af ansvars- og finansieringsforpligtigelser.

Projektets mål er at etablere grundlaget for afrapportering i internationale organisationer bl.a. i forbindelse med opfølgning af konventioner samt grundlaget for en prioritering af indsatsen på miljø- og naturområdet samt at skabe det statistiske grundlag for en nøjere overvågning af miljøets og naturens tilstand og udvikling - belyst via miljøindikatorer.

Lokale miljøprojekter
Kr. 500.000

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Projekttitel

Kongeedderfugle i Vestgrønland

123/001-0317

*Projektansvarlig
Projektformål*

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø

Projektets formål er at skabe et vidensgrundlag for en bæredygtig forvaltning af kongeedderfuglebestanden i Vestgrønland ved at identificere kerneområder for bestanden, analysere jagttrykket og koble yngle-, fælde- og vinterområder sammen. Til dette formål har projektet fem undersøgelselementer der til sidst sammenfattes med den eksisterende viden i en forvaltningsorienteret rapport (hvidbog). De fem undersøgelselementer er:

- Satellitsporing af fugle fra hovedfældeområdet ved Disko.
- Satellitsporing af fugle fra yngleområder i Canada.
- En analyse af jagttrykket i Vestgrønland for at se hvor stor en del af jagtudbyttet kongeedderfugle reelt udgør af den samlede edderfuglefangst, og hvor og hvornår de skydes.
- En analyse af forskelle i føde vha. maveanalyser, samt stabile isotoper og fedtsyrer som biomarkører for trofiske sammenhænge. Det er målet dels at få en forbedret viden om kongeedderfuglens føde i vinterområdet dels at se om kongeedderfugle i forskellige dele af vinterområdet (primært bankerne kontra kysten) har forskellig fødepræference.
- En genetisk analyse for at se om kongeedderfugle i forskellige dele af vinterområdet kan adskilles og relateres til forskellige yngleområder.

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Biodiversitet
Kr. 1.464.982

Projekttitel **Udvidet kystzonekortlægning i Vestgrønland og identifikation af områder, der er særligt følsomme overfor oliespild.**
123/001-0318

Projektansvarlig Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø
Projektformål I 2000 publiceredes et atlas over områder følsomme overfor marine oliespild i Vestgrønland mellem 62 gr. og 68 gr. N. Dette var udarbejdet af DMU-AM i samarbejde med en lang række institutioner i Danmark, Grønland og udlandet. Det nye projekt er en udvidelse af det i 2000 kortlagte område, sådan at den dækkede del af kysten vil nå mod nord til 72 gr. N i Upernavik Kommune. Kysten deles op i segmenter af ca. 50 km's længde og for hvert segment beregnes en index-værdi for følsomheden overfor oliespild, baseret på oplysninger om biologiske forekomster, kysttyper, lokal udnyttelse af området og kulturmindrer. Desuden udpeges særligt følsomme områder langs kysten og til havs. Endelig gives specifikke forslag til metoder til bekæmpelse af oliespild.

Indsatsområde Lokale miljøprojekter
Projektstøtte Kr. 1.698.000

Projekttitel **Havternens yngleøkologi i Vestgrønland**
123/001-0327

Projektansvarlig Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø
Projektformål Havternebestanden i Vestgrønland er igennem mange år blevet udnyttet ved ægsamling. Meget tyder på, at denne ægsamling ikke er bæredygtig og formentlig er årsagen til den tilbagegang i antallet af ynglefugle, der er konstateret igennem mange år. Hovedformålet med dette projekt er at bibringe det Grønlandske Hjemmestyre viden til fremtidig forvaltning af bestanden af havterner i Vestgrønland. Dels skal projektet udarbejde en hvidbog om havternens økologi og dels skal projektet foretage et feltstudie, der bl.a. har til formål at dokumentere ægindsamlingens effekt på havternebestanden.

Indsatsområde Biologisk mangfoldighed
Projektstøtte Kr. 390.200

Projekttitel **Bæredygtighed gennem dialog**
123/001-0340

Projektansvarlig Grønlands Hjemmestyre

<i>Projektformål</i>	En intensiv oplysningskampagne i Grønland om en bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer. Kampagnen skal give borgere og udvalgte grupper konkret viden og styrke til at være med til at opbygge en fælles reference-ramme her i landet om vore levende ressourcer. Oplysningskampagnen vil samtidig gøre Grønland i stand til at leve op til intentionerne om folkeoplysning om miljøspørgsmål og naturbeskyttelse i Biodiversitetskonventionen, som Grønland har tiltrådt, hvor landene forpligtes til "public education and awareness programmes", og Aarhus Konventionen om borgernes ret til miljøoplysninger, som Grønland i forbindelse med Danmarks ratifikation tilkendegav, at man vil tilstræbe at efterleve.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Lokale miljøprojekter Kr. 2.107.000
<i>Projekttitel</i>	Vurdering af Hg relaterede ansøgninger 123/001-0341
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	NILU, Norge Støtten ydes for at give en vurdering af diverse modtagne ansøgninger til Hg-projekter, så det kan besluttes hvilke projekter der skal have støtte.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Grænseoverskridende/regional forurening Kr. 7.750
<i>Projekttitel</i>	Turisme, naturforvaltning og lokalsamfund 123/001-0342
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	Forskningscenter for Skov og Landskab Udredningsprojekt der bl.a. skal bidrage til at afdække i hvilket omfang der skal iværksættes en egentlig projektindsats indenfor området turisme, naturforvaltning og lokalsamfund.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Lokale miljøprojekter Kr. 218.000
<i>Projekttitel</i>	Måling af primærproduktion og CO₂ i arktiske vegetations-typer ved brug af spektrale analyser 123/001-0343
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø Pilotprojekt, hvor målefelter fastlægges og markeres. Endvidere indsamles blade fra dominerende arter med henblik på at opstil-

le en relation mellem blad areal indekset og vægten af blade for den pågældende art.

Formålet er at kalibrere NDVI-målinger fra Zackenberg så det vil være muligt at estimere biomasse, vegetationsdække, LAI, klorofylindhold og CO₂-emission ud fra spektrale målinger. Dette vil muliggøre at NDVI data fra håndholdte og satellit-baserede målinger umiddelbart kan konverteres til mål for primærproduktionen samt at BioBasis udvides med løbende indirekte målinger af primærproduktionen udført med ikke-destruktive metoder.

Indsatsområde
Projektstøtte

Klimaændringer
Kr. 142.800

Projekttitel

Redegørelse om fortsat implementering af AMAP-program
123/001-0344

Projektansvarlig
Projektformål

Environmental Medicine
Støtten ydes til udarbejdelse af en uvildig redegørelse for modtagne ansøgninger til flerårige projekter i forbindelse med implementering af AMAPs human health program i Grønland og på Færøerne.

Indsatsområde
Projektstøtte

Grænseoverskridende/regional forurening
Kr. 2.325

Projekttitel

Informationsaktiviteter, 2002
123/001-0349

Projektansvarlig
Projektformål

Miljøstyrelsen
Formålet er at informere og synliggøre Miljøstyrelsens indsats i Arktis i Danmark og i udlandet. Midlerne vil primært blive brugt til diverse publikationer, herunder opslag for ansøgningsrunden 2003, kontakt til journalister, html-kodning af dokumenter til hjemmesiden m.m. frem til udgangen af 2002.

Indsatsområde
Projektstøtte

Andet – Tværgående aktiviteter
Kr. 80.000

Projekttitel

Publikation om Grønlands biodiversitet
123/001-0350

Projektansvarlig
Projektformål

Grønlands Naturinstitut
En læsevenlig publikation om Grønlands natur og biodiversitet på grønlandsk og dansk med biologiske facts og et helhedssyn på naturen.

Indsatsområde
Projektstøtte

Biologisk mangfoldighed
Kr. 454.099,60

Projekttitel

Kortlægning af affaldsmængder og –strømme i Grønland

123/001-0356

Projektansvarlig
Projektformål

Rambøll a/s

Formålet med projektet er at muliggøre en løbende vurdering af målopfyldelsen af affaldspolitikken gennem tilvejebringelse af kvantitative data om udviklingen i affaldsmængder og –strømme, herunder at bidrage til *identificering og kvantificering af væsentlige miljø/affaldsproblemer, *vurdering af effektiviteten af de valgte styringsmidler, *udvikling af styringsmidler på affaldsområdet samt *opfyldelse af indberetningskrav i internationale konventioner.

Projektets aktiviteter omfatter:

- kortlægning af databehov,
- udarbejdelse af forslag til kategorisering af affald,
- kortlægning og vurdering af eksisterende datakilder,
- estimering af affaldsmængder og –strømme i perioden 1996-2001,
- identificering af ”huller” i de eksisterende data,
- udarbejdelse af forslag til, hvorledes data om affaldsmængder og –strømme fremover kan indhentes og vurdering af omkostningerne herved.

Indsatsområde
Projektstøtte

Miljøproblemer/administration.
Kr. 354.854

Projekttitel

Er der helbredsrisiko ved at spise fugle skudt med blyhagl?

123/001-0361

Projektansvarlig
Projektformål

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø

Formålet med projektet er at afklare, om mennesker der spiser mange fugle, indtager så meget bly, at det udgør en sundhedsrisiko.

Projektet baseres på udvælgelse af 2 grupper bloddonorer i Nuk, én gruppe på 25 personer, som spiser mange fugle fra vinterjagten, og en kontrolgruppe på 25 personer, som ikke spiser fugle. Den enkelte persons koncentration af bly i blodet følges før, under og efter vinterjagten. Der foretages kostinterview i forbindelse med blodprøvetagningen, specielt hvor mange fuglemåltider der er indtaget og hvilke arter der er tale om. Endvidere registrerer forsøgspersonerne i løbet af forsøgsperioden på

<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	et simpelt skema hver gang de spiser fugle. Blodprøverne analyseres for bly, fedtsyrer og cotinin som rygemarkør, og blodbly værdierne sammenholdes med kosten og med grænseværdier. Lokale miljøprojekter. Kr. 475.000
<i>Projekttitel</i>	Informationsaktiviteter vedr. Miljøstøtteordningen for Arktis
<i>Projektansvarlig</i>	123/001-0367 Miljøstyrelsen
<i>Projektformål</i>	Projektet har til formål at informere om Miljøstøtteordningens aktiviteter via annoncering af opslag i aviser, tidsskrifter mv., resultatformidling og udarbejdelse af temasider i MiljøDanmark.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Andet – Tværgående aktiviteter Kr. 120.000
<i>Projekttitel</i>	GIS-grundkort over Nordøstgrønland
<i>Projektansvarlig</i>	123/001-0368 GEUS
<i>Projektformål</i>	Projektet vil etablere et topografisk kortgrundlag i 1:100.000 over Nordøstgrønland samt en GIS platform i 1:250.000 opbygget på to software-platforme: ArcView og MapInfo. GIS-platformen vil kunne bruges som grundlag for temakortlægning af området og i det fremtidige forvaltningsarbejde.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Lokale miljøprojekter Kr. 909.128

Projekttitel

Informationskampagne om CITES – Fase II

123/000-0250

Projektansvarlig

Dansk Polarcenter

Projektformål

Projektet har til formål at bidrage til den fortsatte implementering af CITES/Washingtonkonventionen i Grønland. Projektet omfatter 3 delmål:

- 1) Evaluering af effekten af den hidtidige implementering, som bl.a. er baseret på det i 1999 af Miljøstyrelsen støttede projekt: ”Informationskampagne om CITES regler vedr. udførsel af turistprodukter fra Grønland”.
- 2) Justering og fastlæggelse af procedurer og forretningsgange mellem aktørerne (udsalgssteder, direktoratet, politi/toldvæsen etc.) samt udbygning af direktoratets database over udstedte tilladelser, som blev etableret i forbindelse med det tidligere projekt, således at denne umiddelbart kan anvendes ved den årlige afrapportering, som er forudsat i Washingtonkonventionen,
- 3) udarbejdelse af informationsmateriale og gennemførelse af en informationskampagne overfor udsalgssteder, politi og toldvæsen samt turister.

Indsatsområde

Biologisk mangfoldighed.

Projektstøtte

Kr. 576.360

Projekttitel

Kortlægning af affald i ”det åbne land” i Grønland

123/001-0331

Projektansvarlig

Niras Greenland a/s

Projektformål

Kortlægning af affald i "det åbne land" i Grønland.

Indsatsområde

Lokale miljøprojekter

Projektstøtte

Kr. 500.000

Projekttitel

BAT-projekt vedr. emissioner fra affaldsforbrændingsanlæg i Grønland

123/001-0339

Projektansvarlig

Rambøll a/s

Projektformål

Formålet med projektet er, under hensyntagen til de relativt små anlæg man anvender, og de deraf afledte økonomiske forhold, at beskrive den bedst tilgængelige teknik for forbrændingsanlæg i Grønland, herunder at tilvejebringe grundlaget for fastsættelse af drifts- og emissionsvilkår.

Projektet er opdelt i følgende 5 delopgaver:

1. Overordnede rammebetingelser
2. Etablering af nye forbrændingsanlæg under anvendelse af BAT
3. Opgradering af eksisterende forbrændingsanlæg til BAT
4. Driftsmæssige forbedringer
5. Transport af affald som alternativ mulighed for slutdisponering af affald.

Lokale miljøprojekter

Kr. 304.000

*Indsatsområde
Projektstøtte*

Projekttitel

Miljø i de grønlandske kommuner (Kanukoka)

123/001-0345

Projektansvarlig

KANUKOKA, Grønlandske Kommuners Landsforening

Projektformål

Projektet er et kapacitetsudviklings-projekt på affaldsområdet i de grønlandske kommuner.

Indsatsområde

Lokale miljøprojekter

Projektstøtte

Kr. 1.200.000

<i>Projekttitel</i>	Kursændring 123/000-0137/0139
<i>Projektansvarlig</i>	Miljøstyrelsen
<i>Projektformål</i>	Beløbet skal dække kursændringer opstået på to projekter, hvor der tidligere er ydet støtte til ACOPS (Advisory Committee on Protection of the sea).
<i>Indsatsområde</i>	Oprindelige folk og NGO'ere
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 30.752,70
<i>Projekttitel</i>	Tilskud til ICC-Grønland i forbindelse med varetagelsen af formandsskabet for ICC i 2002 123/000-0150
<i>Projektansvarlig</i>	ICC-Grønland
<i>Projektformål</i>	Tilskud til styrkelse af det internationale samarbejde i forbindelse med ICC-Grønlands varetagelse af formandsskabet for ICC i 2002.
<i>Indsatsområde</i>	Oprindelige folk og NGO'ere
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 1.300.000
<i>Projekttitel</i>	Den Hvide Ren 2 123/000-0246
<i>Projektansvarlig</i>	INFONOR
<i>Projektformål</i>	Drift af OOSMO, samernes organisation på Kola-halvøen i 2 år (2002 og 2003). Organisationen arbejder for miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling blandt samerne på Kola-halvøen.
<i>Indsatsområde</i>	Oprindelige folk og NGO'ere
<i>Projektstøtte</i>	Kr. 400.000
<i>Projekttitel</i>	INFONOR's Nyhedsbrev om Urfolk i Rusland 123/000-0247
<i>Projektansvarlig</i>	INFONOR
<i>Projektformål</i>	Udgivelse af nyhedsbrev i 4 numre á 600 eksemplarer om udviklingen indenfor miljøpåvirkningerne, bæredygtig udnyttelse,

<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	turisme m.m. i arktisk Rusland. Nyhedsbrevet distribueres bredt både i Rusland og internationalt. Oprindelige folk og NGO'ere Kr. 140.150
<i>Projekttitel</i>	CHUM 3 123/000-0248
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	INFONOR Tre hele dages mødevirksomhed med hovedemnet: "Urfolk, NGO'erne og Naturbeskyttelse i Rusland". Deltagerne er fortrinsvis vesteuropæiske NGO'er og forskere, der engagerer sig i miljø og udvikling i Det Nordlige Rusland og urfolk fra Rusland. Formålet med CHUM 3 er at skabe større klarhed omkring begrebet etno-økologiske parker og konsekvensen af disse set fra et urfolksperspektiv. Resultatet vil være at de vesteuropæiske NGO'er vil være bedre til at integrere urfolksdimensionen i projekter vedr. miljøbevaring. Endvidere skal mødet bruges til en styrkelse af CHUM samarbejdet. Mødestrukturen vil være oplæg, workshops og fælles diskussioner. CHUM er betegnelse for de nordlige urfolks sommertelt. Det første CHUM møde blev afholdt i Hundested 24-26. maj 1999. CHUM har siden fungeret som et e-mail kommunikationsnetværk. Det sidste CHUM møde blev afholdt i Groningen Holland i oktober 2001.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Oprindelige folk og NGO'ere Kr. 301.357
<i>Projekttitel</i>	Development of Project Centre for Indigenous Peoples 123/000-0249
<i>Projektansvarlig</i> <i>Projektformål</i>	RAIPON Videreudvikling af RAIPONs projektcenter med henblik på at fremme Ruslands oprindelige folks muligheder for at udvikle deres traditionelle, bæredygtige levemåde.
<i>Indsatsområde</i> <i>Projektstøtte</i>	Oprindelige folk og NGO'ere Kr. 1.054.411
<i>Projekttitel</i>	Støtte til Arctic Council Indigenous Peoples' Secretariat (IPS) april-december 2002. 123/001-0011
<i>Projektansvarlig</i>	Grønlands Hjemmestyre

Projektformål Støtte til fortsat drift af Indigenous Peoples' Secretariat i 2002.
Indsatsområde Oprindelige folk og NGO'ere
Projektstøtte Kr. 1.725.000

Projekttitel **Uppik – Grønlands miljø og naturforening**
123/001-0324
Projektansvarlig Uppik
Projektformål Støtte til etablering af en ny miljø- og naturforening i Grønland.
Indsatsområde Biologisk mangfoldighed
Projektstøtte Kr. 172.961

Projekttitel **Medvirken til opbygning af Uppik – en naturorganisation i Grønland**
123/001-0348
Projektansvarlig Danmarks Naturfredningsforening
Projektformål Formålet er at støtte opbygningen af Uppik som naturorganisation, at inddrage Uppik i samarbejdet mellem Nordens naturfredningsforeninger samt at formidle Uppik og de grønlandske natur- og miljøforhold i Danmark.
Projektets umiddelbare resultater er fortsat støtte til opbygningen af den nyligt etablerede folkelige grønlandske naturorganisation Uppik, gennem formalisering af foreningen og støtte til informationsspredning og hvervning af medlemmer i Grønland. Desuden vil der påbegyndes en udveksling og et samarbejde mellem Uppik og de nordiske naturfredningsforeninger, og der vil ske en formidling af UPPIKs arbejde, mål og udfordringer, især blandt DNS medlemmer og aktive.
Projektets langsigtede vision eller udviklingsmål er at bidrage til bevaring og bæredygtig anvendelse af Grønlands naturressourcer og landskabsværdier gennem et folkeligt engagement, der kan bygge bro over konflikten mellem udnyttelse og beskyttelse af naturen.
Indsatsområde Oprindelige folk og NGO'ere
Projektstøtte Kr. 200.000

Projekttitel **Kampagne for bæredygtig udvikling i Grønland**
123/001-0352
Projektansvarlig Uppik
Projektformål

Med humor og sjov på grønlandsk maner vil Uppik gøre grøn-
lænderne opmærksom på, hvilken betydning forurening har for
deres eget ve og vel. Der skal laves indstik i Sermitsiaq og små
radiospots om, hvordan forbrugerne kan medvirke til at blive en
bæredygtig forbruger.

Indsatsområde
Projektstøtte

Oprindelige folk og NGO'er.
Kr. 69.300

Projekttitel

IPS-2003, Sekretariat for de Oprindelige Folk.

123/001-0366

Projektansvarlig
Projektformål

Grønlands Hjemmestyre, Danmarkskontoret

Støtte til drift af IPS, De oprindelige Folks Sekretariat i 2003 og
første halvdel af 2004.

Indsatsområde
Projektstøtte

Oprindelige folk og NGO'er.
Kr. 2.300.000

Projekttitel

**Styrkelse af RAIPON og de regionale RAIPON-organisa-
tioners projektstyring**

123/034-0010

Projektansvarlig
Projektformål

Scanagri Denmark a/s

Projektets formål er at styrke RAIPON og de regionale organi-
sationer i "project management". Projektet skal gennemgå eksis-
terende projektansøgninger fra RAIPON og de regionale
RAIPON-organisationer og vurdere deres mulighed for og ka-
pacitet til at formulere og implementere projekter i lokalsam-
fundene. Endvidere sigter projektet på at udvikle de regionale
organisationers færdigheder i projektidentifikation og formulere-
ring samt udvikle RAIPONs og de regionale organisationers
færdigheder i økonomisk styring af projekter.

Indsatsområde
Projektstøtte

Oprindelige folk og NGO'ere
Kr. 363.536

Projekttitel **Marin recipientundersøgelse ved Thule Air Base - Dundas**
123/001-0295

Projektansvarlig Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for arktisk miljø

Projektformål Det er opgavens formål at kunne fremlægge dokumentation for Thule Basens og Dundasområdet miljøpåvirkning af det lokale havmiljø.
Kriterierne for gennemførelse af en marin recipientundersøgelse ved Dundasområdet findes i aktstykke 254 tiltrådt af Finansudvalget den 10. august 2001. Undersøgelsen er koordineret med ingeniørfirmaet Niras's undersøgelser på dumpområdet i Dundas.
Formålet er at få data til at vurdere om aktiviteterne i Thule Air Base, specielt de efterladte dumpe, har påvirket fjordens belastning med en række kontaminanter.

Indsatsområde Lokale miljøprojekter

Projektstøtte Kr. 1.281.320

Projekttitel **Rådgivning vedrørende Dundas miljøundersøgelser og forslag til afværgeforanstaltninger**
123/001-0325

Projektansvarlig Niras Greenland a/s

Projektformål Formålet er at kunne fremlægge begrundede forslag til permanent sikring af det omgivende miljø mod uacceptable miljøpåvirkninger. Dette fordrer et indgående kendskab til permafrost-situationen, kyststabiliteten, afstrømning m.m. samt et tilstrækkeligt kendskab til indholdet i depoterne for at sikre en indkapsling af affaldet. Dertil kommer behovet for viden om den eksisterende påvirkning af recipienten, dvs. havbugten.

Indsatsområde Lokale miljøprojekter

Projektstøtte Kr. 3.191.600